

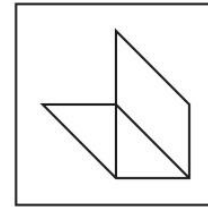
FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

DIGITAL TRANSFORMATION OG KOMPETENCER

DFFU Årsmøde 17/9

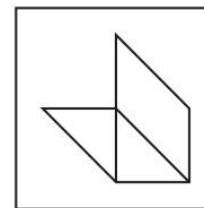
Tine Segel, formand (m/k)

Forbundet Kultur og Information

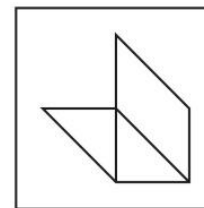
DET SOM JEG VIL TALE OM...

- Noget om arbejdsmarkedsudviklingen
- Hvorfor digital transformation er vigtigt for forbundet og medarbejderne på bibliotekerne
- Digitalisering i en bibliotekskontekst – muligheder og udfordringer
- Afrunding

- Vores medlemmer arbejder med/inden for data, information, viden og kultur
- Formålet er at sikre gode løn- og arbejdsvilkår, samt karriereveje for vores medlemmer. Og! Forbundet arbejder for at sikre adgangen til kultur og viden i samfundet
- Traditionelt en opdeling i sektorer/arbejdsmarkeder – privat og offentlig – herunder stat og kommune i forhold til biblioteker, men det er under opbrud... Fordi!

KLASSISKE KOMPETENCER I NYE SAMMENHÆNGE

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

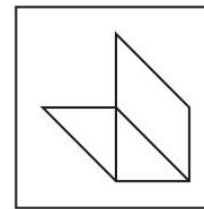
I den offentlige sektor

- I den offentlige sektor erfarer vi, at man begynder at etablere organisatoriske og faglige enheder der skal stå for udvikling og systematisering af indhentning og anvendelse af bruger og drifts data. Med henblik på at data kan skabe strategisk og driftsmæssig værdi

Andre delarbejdsmarkeder

- Vores medlemmer varetager på andre delarbejdsmarkeder netop den type opgaver med den særlige faglige indsigt de har i struktur af data, håndtering og organisering af data og information, digitale arkiver – kort sagt en brug af de klassiske bibliotekar-kompetencer i andre sammenhænge end institutionen biblioteket.

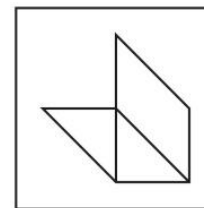
DIGITAL TRANSFORMATION ER VIGTIG FOR FORBUNDET

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

Forbundet Kultur og Information beskæftiger sig med digital transformation, fordi det:

- Påvirker medlemmernes arbejdsliv
  - Behov for kompetenceudvikling – nye opgaver, nye udfordringer, nye løsninger
  - Påvirker arbejdstid og arbejdsvilkår
  - Skaber muligheder for nye karriereveje
  - Behov for netværk og sparring
  - Skabe viden om medlemmernes rolle i aktuelle problemstillinger

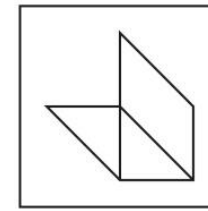

DEFINITION OG BEGREBER

- *Når det handler om digital transformation, så er det digitale ikke svaret. Transformationen er.*
  - IT: Et værktøj
  - Digitalisering: sætte strøm til processer... gøre det vi allerede gør, bare billigere
  - Digital transformation: erkendelsen af at teknologierne medfører så store forandringer ud over det teknologiske... rykker ind i kernen af virksomheden som en mulighed for konstant at skabe nyt og forbedre det bestående

(Kræmmergaard, 2019 – s.20-21)

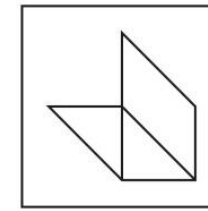
BIBLIOTEKSOPGAVERNES DIGITALE TVILLINGER

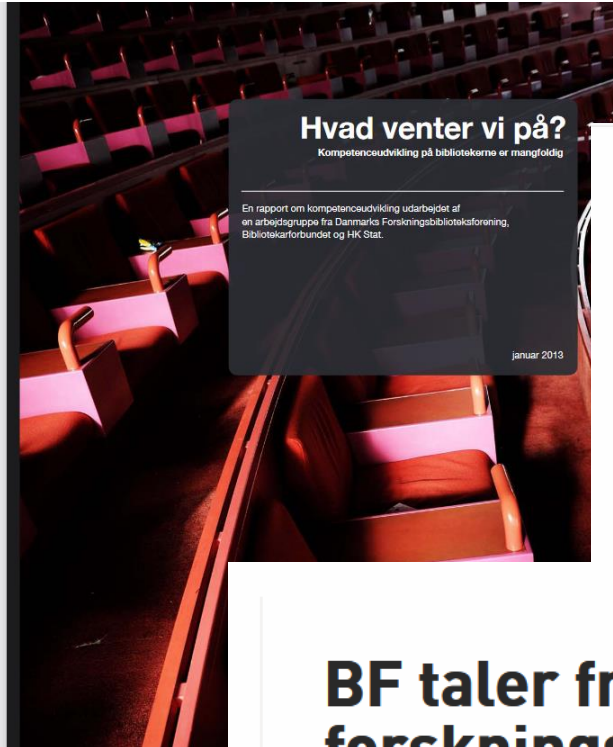
FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Fra kartotekskort til bibliotek.dk
- Fra fysisk samling til også at være en digital samling (ikke enten eller, men både/og)
- Fra bibliotekaren som ”vogter” til bibliotekaren/information specialisten som formidler, kurator, underviser, integrator
- Fra begrænset åbningstid til udvidet åbningstid – inkl. selvbetjening
- Det digitale er 24-7 åbningstid, selvom arbejdstiden ikke nødvendigvis er 24-7
- Fra udlånssted til studiested
- ....og meget andet

VI ARBEJDER PROAKTIVT

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

Hvad venter vi på?

Kompetenceudvikling på bibliotekerne er mangfoldig

En rapport om kompetenceudvikling udarbejdet af en arbejdsgruppe fra Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Bibliotekarforbundet og HK Stat.

januar 2013

BF til møde i Kulturministeriet om fremtidens forskningsbiblioteker

BF var den 10. maj 2019 inviteret til møde i Kulturministeriet for at drøfte den fremtidige organisering af forskningsbiblioteksområdet. Et rigtig godt møde, siger BF's stedfortrædende formand Jette Fugl.

BF taler fremtidens forskningsbiblioteker i Kulturministeriet

Den 21. november deltog BF's formand Tine Segel i et møde i Kulturministeriet sammen med formændene for HK Stat og Dan Magisterforening. De gav input til den arbejdsgruppe, der er nede på fremtidens forskningsbiblioteker.

Uddannelses- og forskningsministeren
Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
1215 København K

Dato: 31. august 2021

Kære Jesper Petersen

Stort tillykke med udnævnelserne til uddannelses- og forskningsminister. Forbundet Kultur og Information ser frem til det kommende samarbejde på uddannelses- og forskningsområdet.

Læring og trivsel på uddannelsesinstitutionerne

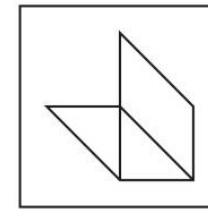
Uddannelse bygger på oplysning, dannelse og læring. Særligt adgang til en relevant og aktuel samling af viden, information og litteratur gennem stærke fag- forsknings- og uddannelsesbiblioteker lokalt på den enkelte institution er væsentlig for, at elever og studerende samt forskere har det bedste mulige udgangspunkt for at bedrive forskning og formidle den. Som informationspecialister og bibliotekarer på uddannelsesinstitutionerne bidrager forbundets medlemmer til, at studerende tilegner sig nødvendige kompetencer inden for informationsøgning og kildekritik, hvilket højner den enkeltes udbytte af studiet og er med til at fastholde studerende. Vores medlemmer bidrager med e-lærings-projekter og hjælper forskere omkring informationsøgning og forskningsregistrering. Samtidig støtter vores medlemmer på landets uddannelsesinstitutioner op om studiemiljøet ved at tilbyde rum til fælles aktiviteter og frirum til fordybelse på bibliotekerne. Forbundet satte derfor stor pris på din forgængers arbejde med at fremme læring og trivsel på uddannelsesinstitutionerne, og vi ser naturligvis frem til et fortsat samarbejde på området med dig i spidsen for Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Digital dannelse, studiekompetencer og forskningskvalitet

I Forbundet Kultur og Information anser vi digital dannelse som en af de vigtigste opgaver i det 21. århundrede. Vores medlemmer har den fordel, at de med deres bibliotekarfaglige kompetencer kan organisere, formidle og kvalitetssikre information og kultur, så det bliver tilgængeligt og forståeligt for brugerne – også i et højt digitaliseret samfund. På uddannelsesinstitutionerne bruger vores medlemmer deres kompetencer til at klæde de studerende på til at kunne navigere, stille kritiske spørgsmål og skabe refleksion i det digitaliserede samfund. En del af vores medlemmer skaber også adgang til de nyeste, relevante informationsressourcer for undervisere og forskere. Det gør de blandt andet ved publiceringsstrategier, bibliometriske analyser, søgestrategier og forskningsregistrering for på den måde at bidrage til en fælles opgave med at skabe kvalitet i undervisning og forskning.

DIGITAL TRANSFORMATION ER VIGTIG I EN BIBLIOTEKSKONTEKST

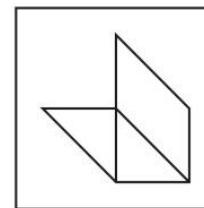

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

Det er det, fordi:

- Lige adgang til viden og kultur er afgørende i et demokratisk samfund
- Voksende behov for at vi som samfund forstår at vurdere og omsætte data, så det bliver til information og viden – og ikke misinformation og støj
- At håndtere en stigende mængde data og information, og sikre adgang for at bringe kvalitet i uddannelse og forskning

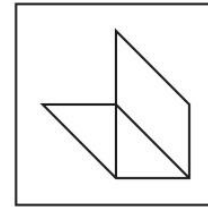
HVAD CORONA LÆRTE OS I BIBLIOTEKERNE

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Informationsforsyningen er en kritisk faktor – såvel fysisk, som digitalt
- Hverken det fysiske eller det digitale kan ikke alene
- At nå brugerne på nye (digitale) platforme
- Tværfaglige samarbejder skaber nye veje til brugerne

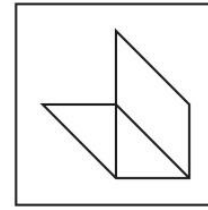
.... Derfor vigtigt at tænke såvel læring som samling ind i en digital transformation

FRA ET MEDARBEJDERPERSPEKTIV

- *Man skal kunne sætte ord på sin faglighed og vise, hvordan de klassiske dyder er mindst lige så relevante i dag...*
- *Man bliver ikke nødvendigvis inviteret, så man skal være bedre til at "sparke døren ind" og stille nysgerrige spørgsmål undervejs i processen og byde ind med løsninger*
- *Man kan bruge sin fagforening, udvikle sine kompetencer og anvende det system, vi har skabt i den danske model.*

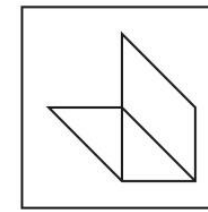
KOMPETENCER I BEVÆGELSE

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

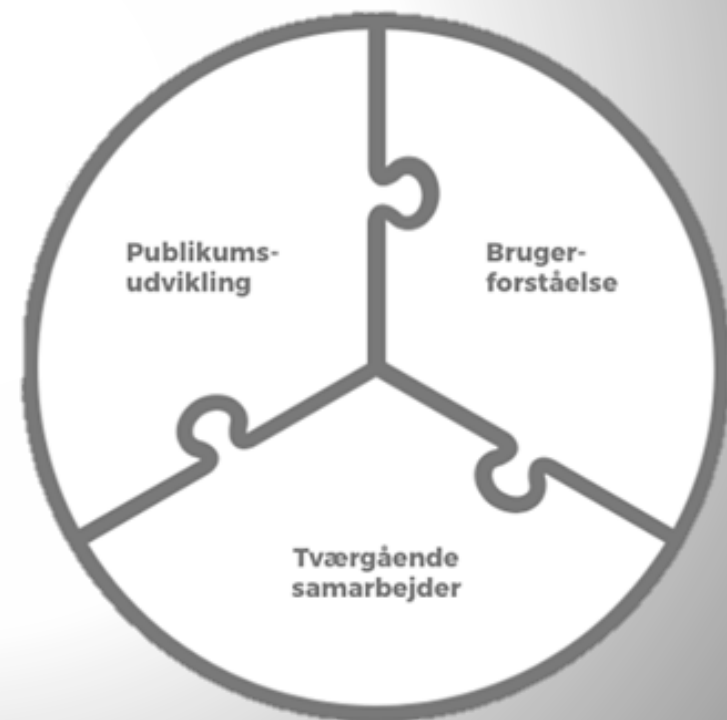
- Kommunernes Landsforening, HK Kommunal og Forbundet Kultur og Information står bag projektet *Biblioteker i bevægelse - strategisk kompetenceudvikling af medarbejdere på biblioteker.*
- Folkebiblioteker
  - Tendens #1: Det udadvendte folkebibliotek
  - Tendens #2: Borgeren i centrum
  - Tendens #3: Klassiske opgaver har fået digitale tvillinger

FREMTIDENS KOMPETENCEBEHOV PÅ FOLKEBIBLIOTEKERNE

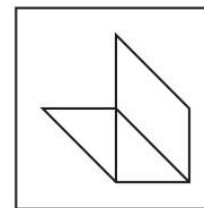
FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Baseret på input fra medarbejdere, ledere, kulturdirektører/kulturchefer
- Tre kompetenceområder med behov for udvikling

#1

BRUGERFORSTÅELSE

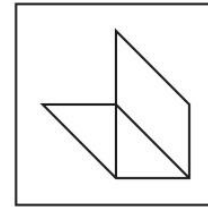

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Ikke kun at forstå behov, men forstå brugerne og ikke-brugerne
- Dataindsamling og analyse er et vilkår for at kunne opnå bedre brugerforståelse
- Evalueringskompetencer i forhold til brugerne og deres oplevelser

#2

PUBLIKUMSUDVIKLING

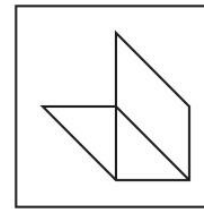

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Gøre biblioteket relevant for flere
- Værtsskab
- Facilitere, udvikle og understøtte fællesskaber
- Vejledning af brugere med særlige behov
- Samskabelse/co-creation

#3

TVÆRGÅENDE SAMARBEJDER

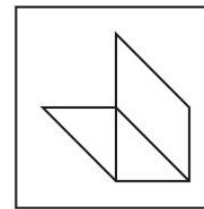

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Løfte på andre opgaver (folkebiblioteket) i kommunen – sundhed, integration, børn og unge
- Formidling af bibliotekets tilbud/services til samarbejdspartnere

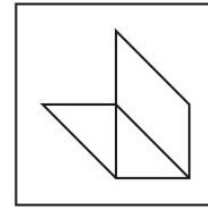
HVILKE KOMPETENCER KALDER DIGITAL TRANSFORMATION PÅ?

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Digital indsigt
  - Forståelse og nysgerrighed for teknologi (ikke nødvendigvis kode)
  - Forståelse for hvordan nuværende kompetencer/viden/arbejdsmetoder kan tænkes digitalt
- Brugerforståelse
  - Indsamling, analyse og kvalificering af data
  - Bruge det aktivt til at være hvor brugerne er
- Digital formidling
  - Udvikling af færdigheder og kendskab til digitale ressourcer
  - Være tilstede på platforme, hvor brugerne er – opbygge interne platforme
- Tværgående samarbejder og netværk
  - At forstå hinandens sprog
  - At udvikle med og for brugerne

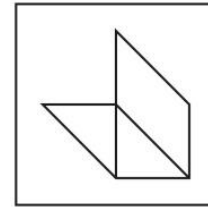
ALTID VIGTIGT!

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

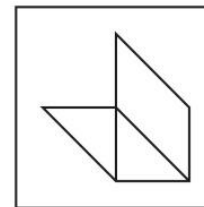
- Inddragelse
- Skab mening
- Byg ovenpå nuværende kompetencer

HVAD SÅ NU?

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Forbundet Kultur og Information tænker gerne i nye samarbejder
  - Hvordan sikrer vi at klassiske bibliotekskompetencer fortsat kan rekrutteres og udvikles?
  - Giver eksisterende system mulighed for udvikling (fx overenskomst-samarbejder)?
  - Andet??

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

TAK!

[@TineSege1](https://twitter.com/TineSege1)

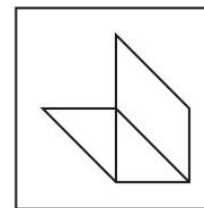
www.facebook.com/bf.formand.tine

www.linkedin.com/in/tinasege1

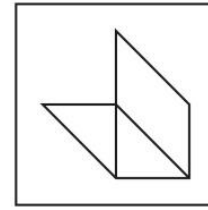
HVORDAN SER DET UD I JERES KONTEKST?

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Summe/refleksionsøvelse

KILDELISTE

FORBUNDET
KULTUR OG
INFORMATION

- Kræmmergaard, P (2019): Digital transformation – 10 evner din organisation skal mestre – og 3 som du får brug for
- Kulturministeriet: Analyse af trends på forskningsbiblioteksområdet (2018): https://kum.dk/fileadmin/kum/1_Nyheder_og_presse/Arkiv/2019/Analyse_af_trends_paa_forskningsbiblioteksomraadet.pdf
- BF taler fremtidens forskningsbiblioteker i Kulturministeriet (2018): <https://kulturoginformation.dk/perspektiv/nyheder/2018/bftalerfremtidensforskningsbibliotekerikulturministeriet>
- BF til møde i Kulturministeriet (2019): <https://kulturoginformation.dk/fag-og-politik/nyheder/2019/bf-til-moede-i-kulturministeriet-om-fremtidens-forskningsbiblioteker>
- Hvad venter vi på? (2012): https://kulturoginformation.dk/loen-og-ansaettelse/raadgivningaz/kompetenceudvikling-og-efteruddannelse/pjecer/hvadventervipaa_kl
- Baggrund
  - Undersøg efter rapporter/analyser
    - Fremtidens fag- og forskningsbiblioteker: <https://kum.dk/aktuelt/nyheder/licensforhandlinger-skal-samles-paa-det-kgl-bibliotek>
    - Tænketanken Fremtidens Biblioteker: <http://www.fremtidensbiblioteker.dk/upl/website/pdf1/Fremtidensffubibfinal2.pdf>